

Месёль Д.—д-р Томпа К.: СОВРЕМЕННОЕ ОБЛЕСЕНИЕ АВТОДОРОГ И ЖЕЛЕЗНЫХ ДОРОГ.

Облесение дорог является важным средством устройства ландшафта. Задачей облесения являются оптическое ведение, защита дорог от снега и ветра, затенение, уменьшение шума, украшение пейзажа. Современными формами облесения дорог являются ажурные группы деревьев неправильной формы и солитеры. Помимо соответствующей формы в интересах желаемого результата важным является выбор соответствующих древесных пород или же смешение их. Современное облесение дорог и железных путей повышает безопасность движения и дает приятное эстетическое впечатление.

Mészöly Gy.—Dr. Tompa K.: DIE MODERNEN RICHTLINIEN DES HOLZANBAUS AN STRASSEN UND EISENBAHNEN.

Der Holzanbau an Strassen und Eisenbahnen ist ein bedeutendes Mittel der Landschaftsgestaltung. Seine Aufgabe besteht in der optischen Leitung, im Schnee- und Windschutz, in der Beschattung. Lärmedämpfung und Landschaftverschönerung. Die modernen Formen des Holzanbaus sind die lockeren, unregelmässigen Gruppen sowie die Solitären. Ausser der entsprechenden Form ist die Auswahl der Baumarten bzw. Mischungen für den erwünschten Erfolg entscheidend. Die Bepflanzung der Strassen und Eisenbahnlinien im neuen Sinn erhöht die Verkehrssicherheit und reicht ein angenehmes ästhetisches Erlebnis.

Néhány gondolat a magtermelő állományokról

DR. KOLLWENTZ ÖDÖN

A magtermelő állományok revíziója alkalmából szeretnék néhány gondolatot fölvetni. Több évtizedes megfigyeléseim ui. azt igazolják, hogy erdei fáink magtermésének egyik alapvető szükségessége a sok napfény és légmozgás. Bonyítja ezt az, hogy legelőinken az egyedül álló, csaknem földig ágas tölgy, vagy bükkfák gyakrabban teremnek és jóval gazdagabb termést hoznak, mint a jelenlegi magtermelő állományok. Az erdő, főleg déli határán álló, szabad oldalán mélyen-ágas fáinak magtermésgyakorisága megegyezik a legelők egyedül álló fáinak termés gyakoriságával.

Ugyancsak megfigyeléseim igazolják, hogy hiába ritkítjuk meg az idős magtermelő állományainkat, ezzel csak azt érjük el, hogy a fák a keletkezett vízhajtások miatt csúcshárpadást kapnak.

A kívánt célt tehát az eddigi kezelési módokkal nem értük el.

Magtermelő állományaink *állandó termés kiesései* indítottak arra, hogy ezzel kapcsolatos elgondolásaimat röviden papírra tegyem.

Fenyő magtermelő állományok

Minthogy a magas, álló fenyőkről történő tobozgyűjtés életveszélyes, lassú és drága, úgy vélem, hogy a szükséges fenyőmag biztosítását az ország fenyőmagszükségletének felméréseivel *magplantázsok* útján kellene megoldani.

Az erdeifenyőn kívül fekete-, luc-, duglász-, sima- és vörösfenyőből kellene magplantázst létesíteni.

Minden erdőgazdaságban, vagy legalábbis *nagytajanként* (ezt a meghatározást tájcsoporthelyett használom), pl. Dél-Dunántúl, akkora területű magplantázst kellene létesíteni, amelyen a nagytaj magszükségletének megfelelő mennyiség megtermelése és begyűjtése biztosítható. Ennek az is az előnye, hogy a fajtaazonosság is biztosítható volna.

Ha mindezek megvalósításához azonnal hozzá kezdenénk, úgy vélem, 10 év alatt a szükséges fenyőmag begyűjtését ez úton biztosítani tudnánk úgy, hogy a magplantázsok folyamatosan átvennék az idős magtermelő fenyőállományok szerepét.

javaslat a végrehajtásra:

1. Az OEF állapítsa meg a nagytájak fenyőmagszükségletét fafajonként az érdekelt erdőgazdaságok igényei alapján.
2. Az OEF és az ERTI közösen állapítsa meg a magplantázs helyét és nagyságát a fenyőmagszükséglet alapján.
3. A plantázstelepítés és fenntartás költségeit az érdekelt erdőgazdaságok a magszükségletük (vagy erdőterületek) arányában közösen viseljék és ezt az üzemi részlettervben is tervezzék meg.
4. A plantázs közelében kívánatos fenyőmagpergetőt is felállítani, aminek költségeit (és amortizációját) vagy egy erdőgazdaság vállalná, vagy az érdekelt erdőgazdaságok uo. alapon, mint a magplantázsok fenntartását közösen vállalnák.

Lombos magtermelő állományok

Csak a tölgy és bükk magtermelő állományok létesítésére térek ki, bár ezek egy része csak hosszú évtizedek múlva fogja hivatását betölteni. Itt a kijelölés módja lehet:

vagy kiváló tulajdonságokkal rendelkező állományokból (egyedekről) gyűjtött maggal magtermelési céllal létesíteni az új állományt,
vagy meglevő, jó alakú rudas erdők felkeresése magtermelő állomány kijelölése céljából,
vagy idős, de csak bükkállomány magtermelésre történő kijelölése.

Az első esetben, a kötelező talajvizsgálatot nem említve, az erdősírtési anyag (mag, vagy csemete) *kizárólag idős*, jelenlegi magtermelő állományból származzon. Kívánatos a makkvetés, és az, hogy a záródás mihamarább bekövetkezzék.

Az állomány nevelését gondosan végezzük. Igyekezzünk az egyes fácskáknak megfelelő növekedési területet biztosítani. Így arra kell törekednünk, hogy az állomány a rudas kort elérve már aránylag ritka állású legyen, koronája szabályos, de még elég magasra feltolódott. Az ezután következő gyéritések elsősorban a koronafejlesztést célozzák.

Az állomány gyéritése erélyes legyen, ügyeljünk arra, hogy a fák koronái egymással legfeljebb csak alig érintkezzenek. Ekkor azonban a talaj „tisztán” tartása érdekében kívánatos árnyattűrő fafajjal alátelíteni. Rendszerint azonban a második szint időközben megjelenik, ekkor elsősorban arra kell ügyelnünk, hogy azt állandóan az alsó szintben tartsuk, de ügyeljünk arra is, hogy az alsó szint a koronát túlságosan fel ne tolja. Ilyen lehetőség esetén alsószintbeli gyéritést is kell végezni. Csak így tudjuk elérni azt, hogy a korona-törzs arány megfelelő legyen (1 : 1). A hektáronkénti törzsszám pedig a 100 körül maradjon.

A bükköt tovább tarthatjuk zárt állásban, mint a tölgyet, mert a bükk idősebb korban is jó koronafejlesztő. A bükkállománynál elegendő, ha az erélyes belenyúlást csak az 50. évtől kezdjük. A bükk magtermelő állományt kizárólag elegyetlenül neveljük.

Szükség esetén idős állományok közül magtermelő állománynak csak bükköt jelölünk ki, mert ez még 80—90 éves korban is képes a több magtermést biztosító nagyobb koronafejlesztésre.

Javaslat a végrehajtásra:

1. Főként a jelenlegi magtermelő állományok alól gyűjtött magból, esetleg abból nevelt csemetéből létesítsünk ún. „magtermelő állomány jelölteket”.

2. Vizsgáljuk felül rudas korú tölgy- és bükkállományainkat és ezek közül jelöljük ki a legjobbakat magtermelő állományként. Mindjárt kezdjük meg ezek koronanevelését.
3. A magtermelésre kijelölt 70 év körüli bükkállományok erős koronafejlesztő gyéritését azonnal meg kell kezdeni.
4. Addig, amíg megfelelő mennyiségű magtermelő állománnyal nem rendelkezünk, meggondolandó volna (elsősorban a tölgyekre gondolok) a megbízható nemzetközi magpiac felkutatása és azzal a kapcsolat felvétele, hogy a hazai magtermésünk kiesik, azt megfelelő ökotípusú külföldivel pótolhassuk. Ezzel erdősítési, sőt csemetenevelési költségeink is csökkennének.

Az előzőekben kívántam röviden összefoglalni mindazokat a gondolatokat, amik a magtermelő állományokkal kapcsolatban bennem felmerültek. Természetesen ezek a kérdések erősen szerteágazók és csak néhány általam legfontosabbnak vélt kérdést ragadtam ki.

Legyen ez egy vita elindítója, amelynek végeredménye magot igazán termő magtermelő állományok, tehát értékesebb állományaink alapjainak megteremtése legyen.

Д-р Коллвентц Е.: НЕКОТОРЫЕ ЗАМЕЧАНИЯ ОТНОСИТЕЛЬНО СЕМЕННЫХ НАСАЖДЕНИЙ.

Семенные насаждения Венгрии не оправдывают возможные на них надежды.

Сбор шишек сосны с высоких древостоев не возможен, а дуб и бук едва ли плодоносит. Подучение семян сосны надо разрешить путем семенных плантажей. Для получения семян дуба и бука нужно выращивать насаждения из этих пород с большой кроной.

Dr. Kollwentz O.: EINIGE ERWÄGUNGEN ÜBER DIE SAATGUTBESTÄNDE

Unsere Saatgutbestände erfüllen die an sie geknüpften Hoffnungen nicht. Die Ernte der Zapfen an hohen Nadelbäumen ist nicht möglich, die Eiche und die Buche geben kaum eine Mast. Bei den Nadelhölzern soll die Saatguterzeugung durch Samenplantagen gelöst werden, aus Eiche und Buche soll man aber grosskronige Bestände zwecks Saatgutproduktion erziehen.

Magtermelő állományok a magtermelés és nemesítés szolgálatában

MÁTYÁS VILMOS

Magyarország erdősítési és erdőfelújítási feladatainak megoldásához szükséges magmennyiséget *részben természetes állományokból, részben magtermelő plantázsokból* fedezhetjük.

Egyes kutatók felfogása szerint, mivel a magtermelő állományok kijelölése a fenotípus alapján történik, ennél fogva egyes törzs, sőt akár az egész állomány is rossz örökletes tulajdonságú lehet. A plantázsokban szelektált törzsfákról származó oltványokkal dolgoznak és később utódvizsgálattal ellenőrzött és a nemesítés útján előállított hibrideket telepítenek.

Általános a felfogás, hogy a plantázsokban a termés fokozására, a termés abiotikus és biotikus károsítása elleni védekezésre fokozottabb lehetőségek vannak.

Ezzel szemben meg kell említsük, hogy a koncentrált, mesterkélt telepítés feltétlen együtt jár újabb és fokozottabb károsításokkal. A nyár anyatelepekénél pl. kutatóink megállapították, hogy adottságuknál és működésükénél fogva mindenütt kiváló lehetőséget nyújtanak a károsítók számára és elősegítik azok